

det, skønt Begivenhederne i Genua, det maa jeg erkende, har forøget min Uro i den Henseende; men stole paa dette som noget sikkert, det vilde være taabeligt. Og hvor er den Mand, der tør vove at paastaa, at Danmark vil forblive uberørt af fremtidige Konflikter? Jeg ser ikke rettere end, at vi ligger lige ved et Urocentrum. Jeg ser ikke rettere end, at vor Udsigt til at forblive udenfor en Konflikt snarere er formindsket end forøget.

Det vil ligge nær at spørge: Men hvorledes kan man med dette Syn paa Stillingen gaa med til en Nedsættelse af Militæruddgifterne. Jo, det kan vi, for det første, fordi vi mener, det er forsvarligt at regne med, at Uvejret ikke straks vil bryde løs, og for det andet, fordi Forslaget, som vi har opstillet, skønt det er billigere end den Ordning, vi har nu, dog gennem Styrkelsen af de tekniske Vaaben gør Hæren, som bliver mindre, i visse Henseender mere værdifuld end den nuværende. Og vi kan det dernæst, fordi vi erkender, at Statens økonomiske Stilling er saare vanskelig. Vi mener, at disse Vanskeligheder kunde være formindsket, om man fra visse Sider her i Landet havde formaaet at frigøre sig fra visse Doktriners Baand. Vi mener, at vi kunde have siddet betydeligt bedre i det, hvis Gullasch-Tidens Regering i mindre Grad havde været Barn af Tiden, i højere Grad havde vist sig i Stand til at holde Balance økonomisk uden Svimmelhedsfølelser, kort sagt, hvis den havde formaaet at føre en Finanspolitik paa længere Sigt. Men hvilken nu end Grunden er: Misæren er et Faktum; og i Afvejelsen af de to Hensyn, Hensynet til det militært ønskelige og det økonomisk overkommelige — disse to modstridende Hensyn, hvis Forsoning er Opgaven for enhver Stats, ogsaa den danske Stats Forsvarsordning — i denne Afvejelse giver Statens hele økonomiske Situation naturligvis de økonomiske Hensyn en forøget Vægt. Vi kan ikke tillægge dem en saadan Betydning, at vi stiller dem i Spidsen for vore Betragtninger; men vi tillægger dem stor Vægt. Vi kan heller ikke tiltræde den Opfattelse, at Folkenes Forbund aldeles ubetinget skulde paalægge Nedsættelse af Militæruddgifterne og Militærapparatet i det hele. Pagten paabyder kun Staterne at nedbringe det til den laveste Grænse, der er forenelig med Hensynet til den nationale Sikkerhed, men der er vel ingen, der vil paastaa, at vi i de sidste Aar har holdt mere Militærvæsen, end dette Hensyn nødvendiggjorde, og der er vel ingen, som tør

paastaa, at Folkenes Forbund nu byder en saadan Sikkerhed, at vi af den Grund kan nedsætte Udgifterne. Nej, denne Bestemmelse vil ikke være til Hinder for endogsaa en Forøgelse af vort Militærvæsen, hvis vi blot kunde overbevise Folkenes Forbund om, at denne Forøgelse var nødvendig af Hensyn til vor nationale Sikkerhed. Dette vilde naturligvis være en Bevægelse, som var lige mod det, der er til sigtet ved Folkeforbundspagten, og den vilde ogsaa kun kunne tænkes i et Land, som i Forvejen laa saa lavt nede, at en Bevægelse i modsat Retning var naturlig. Men dette er kun et Tankeeksperiment, thi der er ingen her, som ønsker at forøge Militæruddgifterne, vi ønsker alle at komme ned med dem.

Naar man nu spørger: Hvorledes har de militære Udgifter stillet sig i de sidste Aar, kan man henvisse til, at det blev under den forrige Forsvarskommissions Behandling oplyst, at Militæruddgifterne procentvis havde udgjort følgende Tal af de samlede Udgifter: i 1875—80: 32,7 pCt., 1880—85 28,6 pCt., 1885—90 39,6 pCt., 1890—95 38,3 pCt., 1895—1900 25,0 pCt., 1900—05 24,7 pCt., og hvis man fortsætter begyndende ved Aarene 1909—10 til 1913—14, da var Forholdet 25,2 pCt. og i det følgende Femaar 31,3 pCt., det er altsaa Krigsaarene. Tager man saa de derefter forløbne to Aar 1919—20 og 1920—21, udgør de militære Udgifter 11,2 pCt. af de samlede Udgifter. Dette er dog en Nedgang. Tager man det sidste Fredsjaar, 1913—14, var den samlede Udgift 111,4 Millioner, deraf de militære 28,5, altsaa ca. 25 pCt. Paa det sidst aflagte Statsregnskab, 1920—21, androg den samlede Udgift 555,1 Million, de militære Udgifter 66,1 eller 12 pCt. Det er jo Tal, som viser, at Militæruddgifterne her i Landet har været i stærk Nedgang, i glædelig Nedgang. Ser man samtidig paa Tallene for de andre Budgetter, ser man, at Skatteindtægten er steget fra 1910—11 fra at udgøre 77,6 Millioner til i 1922—23 at udgøre saadant noget som 430 Millioner; jeg tror, det er lavt regnet. Justitsministeriets Budget er vokset fra 9,4 Millioner til 32,7 Millioner, Multiplikatoren er 3½. Kirke- og Undervisningsministeriets Budget er vokset fra 14,5 Millioner til 70,3, altsaa femdoblet, Indenrigsministeriets Budget fra 13 Millioner til noget over 69 Millioner, altsaa mere end femdoblet. Krigsministeriets Budget er til Sammenligning vokset fra 19,5 til 39,3, altsaa godt og vel fordoblet. Disse Tal viser med meget stor Tydelighed, at den Frygt, som det ærede Medlem Hr. Slengerik